

RTU studiju kurss "Sociālā likumdošana"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1650
Nosaukums	Sociālā likumdošana
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Gunārs Strods - Doktors, Asociētais profesors
Mācībspēks	Svetlana Lanka - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss sniedz studentiem teorētiskas un praktiskas zināšanas par Latvijas sociālās drošības sistēmas tiesisko regulējumu. Studiju kurss aptver būtiskākos normatīvos aktus, kas reglamentē sociālo palīdzību, sociālos pakalpojumus, sociālo apdrošināšanu un valsts sociālos pabalstus, personu ar invaliditāti un senioru tiesības, kā arī cilvēktiesību ievērošanu sociālajā darbā. Īpašs uzsvars tiek likts uz sociālā darbinieka profesionālo atbildību un spēju piemērot likumus praktiskās situācijās, ievērojot klienta tiesības un intereses.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir attīstīt studenta spēju izprast, analizēt un piemērot sociālo likumdošanu profesionālajā sociālā darba praksē, nodrošinot klientu tiesību ievērošanu, kā arī efektīvu sadarbību ar pašvaldību un valsts institūcijām. Studiju kursa uzdevumi: - sniegt studentiem padziļinātas zināšanas par Latvijas sociālās drošības sistēmas tiesisko regulējumu, t.sk. normatīvajiem aktiem sociālās palīdzības, sociālo pakalpojumu, sociālās apdrošināšanas, valsts sociālo pabalstu, personu ar invaliditāti un senioru aizsardzības jomās; - attīstīt spēju orientēties un interpretēt normatīvos aktus, kas regulē sociālā darbinieka profesionālo darbību un klientu tiesību aizsardzību; - pilnveidot prasmes pielietot likumdošanu konkrētās sociālā darba situācijās.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgo darbu mērķis: Attīstīt studentu spējas patstāvīgi analizēt un piemērot sociālās likumdošanas normatīvos aktus sociālā darba praksē, kā arī veicināt prasmi kritiski izvērtēt. Organizācija: - Apjoms: 3 individuālie darbi semestra laikā - Iesniegšana: elektroniski caur e-studiju platformu līdz noteiktajam termiņam - Formāts: rakstisks darbs (analītisks pārskats, gadījuma analīze un tiesību aktu izpēte) - Apjoms: katram darbam 1500–2500 vārdu (3–5 lpp.) Uzdevumi 1. Normatīvā akta analīze: - Izvēlēties vienu normatīvo aktu (piemēram, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu). Aprakstīt tā mērķi, struktūru un regulēto jomu. Analizēt tā ietekmi uz konkrētu klientu grupu (piemēram, ģimenēm ar bērniem, personām ar invaliditāti, senioriem). Sniegt piemēru no prakses vai izdomātu gadījumu, kā likums tiek pielietots. 2. Gadījuma analīze (case study): - Aprakstīt izdomātu vai prakses laikā novērotu situāciju, kur sociālajam darbiniekam nepieciešams piemērot vairākus normatīvos aktus. - Identificēt, kādi likumi attiecas uz konkrēto gadījumu. - Pamatot, kā risinātu situāciju, ievērojot klienta tiesības un profesionālās ētikas normas. 3. Tiesību aizsardzības mehānismu izpēte: - Izpētīt, kā tiek nodrošināta klienta tiesību aizsardzība sociālā darba praksē. - Analizēt likumdošanā paredzētos klientu sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas mehānismus. - Izvērtēt esošo mehānismu efektivitāti. Novērtējums: tiek iekļauts kopējā kursa vērtējumā (50%).

Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. LR Saeima (1995). Likums Par sociālo drošību. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/36850-par-socialo-drosibu 2. LR Saeima. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/68488-socialo-pakalpojumu-un-socialas-palidzibas-likums 3. LR Saeima (2002). Valsts sociālo pabalstu likums. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/68483-valsts-socialo-pabalstu-likums Papildu / Additional: Valsts sociālās apdrošināšanas jomas likumi 1. LR Saeima (1997). Likums Par valsts sociālo apdrošināšanu. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/45466-par-valsts-socialo-apdrosinasanu 2. LR Saeima (1995). Likums Par maternitātes un slimības apdrošināšanu. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/38051-par-maternitates-un-slimibas-apdrosinasanu 3. LR Saeima (1995). Likums Par valsts pensijām. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/38048-par-valsts-pensijam 4. LR Saeima (1995). Likums Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumu darbā un arodslimībām. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/37968-par-obligato-socialo-apdrosinasanu-pret-nelaiimes-gadijumiem-darba-un-arodslimibam 5. LR Saeima (1999). Likums Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/14595-par-apdrosinasanu-bezdarba-gadijumam 6. LR Saeima (2002). Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/62539-bezdarbnieku-un-darba-mekletaju-atbalsta-likums 7. Ministru Kabinets (2005). Noteikumi par sociāli mazaizsargāto personu grupām. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/99488-noteikumi-par-sociali-mazaizsargato-personu-grupam 8. Ministru Kabinets (2017). Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/291788-prasibas-socialo-pakalpojumu-sniedzjiem u.c. no likumiem izrietošie MK noteikumi un pašvaldību saistošie noteikumi.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Zināšanas par sociālā darba dimensijām, ētiskajām dilemmām, sociālā darbinieka profesijas daudzdimensionalitāti.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. temats Ievads sociālajā likumdošanā • Sociālās likumdošanas jēdziens un nozīme sociālajā darbā • Sociālās politikas un likumdošanas savstarpējā saikne • Tiesību avoti: Satversme, likumi, MK noteikumi, pašvaldību saistošie noteikumi	4	0	2	0
2. temats Sociālā aizsardzība un tās sistēmas Latvijā • Sociālās aizsardzības jēdziens • Latvijas sociālās drošības sistēmas struktūra • Valsts un pašvaldību institūciju kompetence	4	10	2	12
3. temats Sociālā palīdzība un tās tiesiskais regulējums • Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums • Pašvaldības sociālā palīdzība: garantētais minimālais ienākumu līmenis, dzīvokļa pabalsts u.c. • Tiesības uz sociālo palīdzību un to ierobežojumi u.c.	6	10	2	12
4. temats Sociālie pakalpojumi: pieejamība un tiesiskais pamats • Sociālo pakalpojumu veidi un mērķgrupas • Sociālo pakalpojumu piešķiršanas kārtība • Pakalpojumu kvalitātes standarti un kontrole	6	10	4	12
5. temats Sociālā apdrošināšana un valsts sociālie pabalsti • Valsts sociālās apdrošināšanas sistēma (VSAA) • Obligātās iemaksas, sociālās apdrošināšanas veidi • Pensijas, bezdarbnieku pabalsts, maternitātes/paternitātes pabalsts u.c.	6	10	2	12
6. temats Tiesības un aizsardzība personām ar invaliditāti • Invaliditātes likums, ANO konvencija • Piemērojamo pakalpojumu un atbalsta tiesiskais pamats • Sociālo darbinieku loma iekļaujošas sabiedrības veidošanā	4	10	2	12
7. temats Senioru tiesības un sociālā aizsardzība • Pensiju sistēma un papildatbalsts • Sociālie pakalpojumi vecāka gadagājuma personām • Tiesību aizsardzība pret vardarbību un diskrimināciju	2	2	2	8
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
--------------------------------	------------------------------

ZINĀŠANAS: 1. Pārzina Latvijas sociālās drošības sistēmas struktūru un tās tiesisko regulējumu. 2. Izprot normatīvo aktu sistēmu sociālajā jomā, t.sk. likumus par sociālo palīdzību, sociālajiem pakalpojumiem, valsts sociālo apdrošināšanu, valsts sociālajiem pabalstiem, personu ar invaliditāti un senioru aizsardzību. 3. Izprot sociālā darbinieka profesionālās darbības juridiskos pamatus un klientu tiesību aizsardzības mehānismus.	Vērtēšanas metodes: Patstāvīgie darbi: 1. Normatīvā akta analīze; 2. Gadījuma analīze (case study); 3. Tiesību aizsardzības mehānismu izpēte. Eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: Zināšanu piemērošana: spēja lietot konkrētus likumus sociālā darba kontekstā. Analītiskā domāšana un argumentācija. Struktūra, loģika un valodas lietojums. Atsauces uz normatīvajiem aktiem un citiem avotiem. Darba atbilstība akadēmiskās ētikas principiem.
PRASMES: 1. Prot identificēt un interpretēt normatīvos aktus, kas regulē sociālā darba praksi. 2. Prot piemērot likumdošanu konkrētās sociālā darba situācijās, nodrošinot klientu tiesību ievērošanu. 3. Prot veikt juridisku dokumentu analīzi un izmanto to sociālo gadījumu risināšanā. 4. Prot analizēt likumdošanas izmaiņas un to ietekmi uz klientu grupām un profesionālo darbību.	Vērtēšanas metodes: Patstāvīgie darbi: 1. Normatīvā akta analīze; 2. Gadījuma analīze (case study); 3. Tiesību aizsardzības mehānismu izpēte. Eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: Zināšanu piemērošana: spēja lietot konkrētus likumus sociālā darba kontekstā. Analītiskā domāšana un argumentācija. Struktūra, loģika un valodas lietojums. Atsauces uz normatīvajiem aktiem un citiem avotiem. Darba atbilstība akadēmiskās ētikas principiem.
KOMPETENCE: 1. Spēj patstāvīgi pieņemt lēmumus tiesiskos jautājumos, kas saistīti ar sociālā darba gadījumiem. 2. Spēj atbildīgi īstenot profesionālo darbību, ievērojot normatīvos aktus un profesionālās ētikas principus. 3. Spēj sadarboties ar institūcijām un citām iesaistītajām pusēm klientu tiesību nodrošināšanā.	Vērtēšanas metodes: Patstāvīgie darbi: 1. Normatīvā akta analīze; 2. Gadījuma analīze (case study); 3. Tiesību aizsardzības mehānismu izpēte. Eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: Zināšanu piemērošana: spēja lietot konkrētus likumus sociālā darba kontekstā. Analītiskā domāšana un argumentācija. Struktūra, loģika un valodas lietojums. Atsauces uz normatīvajiem aktiem un citiem avotiem. Darba atbilstība akadēmiskās ētikas principiem.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Patstāvīgo darbu vērtējums	50
Eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	